

Insekt-Nytt

Medlemsblad for Norsk
Entomologisk Forening.

Nr. 4 1981 *Årg. 6*

INSEKT-NYTT

Postboks 1701 Rosenberg

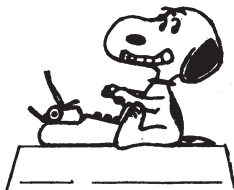
7001 Trondheim

Postgironummer: 5 91 60 77

Trykkeri: Offset - Sats, Trondheim (omslag), Økonomitrykk Bodø (innhold)

Abonnementspris: Kr. 35.-

I REDAKSJONEN:

TOR ALVHEIM (RED,)

JØRN NIKOLAYSEN

OVE BERGERSEN

TROND NORDTUG

Forsidebildet:

En representant for familien krabbederkopper (*Thomisidae*).

Foto: Jørn Nikolaysen

INNHOOLD:

Fra redaksjonen.....	3
NEF's formann har ordet.....	4
Bergersen, Ove: Forsidedyret.....	6
Bjarke, Torstein, Hellgren, Lars, Orstadius, Kerstin: Cheyletiella parasitivorax.....	8
Halvorsen, Dag Einar: Utbredelse av trebukker i Larvikdistriktet	14
Ehnström, Bengt: Entomologisk naturvård i Sverige.....	17
Hofsvang, Trond: Entomologiske foreninger og tidsskrifter.....	20
Referat fra årsmøte i NEF.....	23
Årsmelding for NEF.....	24
Jensen, Lita Greve: GODE INSEKTLOKALITETER: Lærdal og Simadalen.	28
Hågvar, Sigmund: Billige insektkasser i plast.....	30
FOTOKONKURRANSE.....	32
LESERNES MARKED.....	33
KONKURRANSE.....	35

STØTT VARE ANNONSØRER - DE STØTTER OSS.

FRA REDAKSJONEN

Insekt-Nytt ønsker sine lesere et godt nytt år med siste nummer av bladet i 1981. Vi kan si at dette året har vært et prøveår for bladet. Mye slit har det vært, med både lyse og mørke stunder. Det kan imidlertid nå se ut som om vi er på rett vei; Stofftilgangen er blitt noe bedre, en og annen annonse deiser ned i redaksjonen og det hender vi får trivelige brev og telefoner, noe som tyder på at bladet faller i smak. Vi er imidlertid fremdeles svært mottagelige for konstruktiv kritikk som kan bidra til å gjøre bladet bedre.

I det kommende året har vi tenkt å fortsette noenlunde samme linje som i 1981, og forsøke å sikre bladet med den utforming og det sidetall vi har i dag. Dersom vi skal klare dette fullt ut vil vi fremdeles være avhengig av en god del annonseinntekter. Det ville være svært ønskelig å øke annonseinntektene noe i forhold til det vi har hatt i 1981. Dette vil i sin tur bidra til å frigjøre en større del av foreningens midler til andre formål enn Insekt-Nytt.

Insekt-Nytt har ellers sammen med Trøndelagsgruppa fått litt av en julegave ved at vi har sikret oss et eget kontorlokale i umiddelbar nærhet av Norges Lærerhøyskole på Rosenborg. Etter en planlagt fellesdugnad burde vi være sikret meget gode arbeidslokaler i det kommende år og i overskuelig fremtid.

FRIST FOR INNLEVERING AV STOFF TIL NESTE NUMMER: 1 MARS

NEF's FORMANN HAR ORDET

VILLMARKSFOND PÅ VILLE VEIER

I siste nummer av "Insekt-Nytt" berettes det om en norsk unggutt som kom i vanskeligheter da han forsøkte å ta med seg en insektsamling ut av Etiopia. Problemene skyldtes den lokale representant for Verdens Villmarksfond (WWF), som på et tilsynelatende tynt juridisk grunnlag fikk tvunget gutten til å gi fra seg samlingen. I samme nummer av "Insekt-nytt" applauderer WWF's norske generalsekretær, Knut Rom, denne avgjørelsen. Under henvisning til den strenge norske praksis når det gjelder havørnegg, gjør han seg endog til talsmann for strengere straffereaksjoner i slike tilfeller.

Det er med forbauselse man er vitne til et så betydelig oppbud av adrenalin fra en villmarksadministrator i en sak som denne. Knut Rom trekker friskt parallellen mellom havørn i Norge og insekter i Etiopia, og synes uten videre å forutsette at det dreier seg om vern av truede dyrearter. Hans utfall bygger imidlertid på minst to usikre forutsetninger: A). At de aktuelle insektartene er truet. B). At de er truet av insektsamlere.

Insektfaunaen i Etiopia er lite kjent, men den skiller seg neppe meget fra faunaen i de øvrige deler av Øst-Afrika, der mange arter har vid utbredelse i de tørre steppeområdene. I utgangspunktet er det liten grunn til å anta at det aktuelle materialet skulle bestå av nevneverdig truede arter. Om det i samlingen mot formodning skulle være truede arter, er det ingen grunn til å tro at truselen kommer fra insektsamlere. Det har lenge vært vårt grunnsyn at vern av insekter bare sjelden bør praktiseres i form av vern av arter, men at det isteden bør drives som vern av livsbetingelsene, det vil si de landskapstyper dyrene lever i. Samlere utgjør valigvis en trusel bare dersom livsbetingelsene i videste forstand er så svekket at arten allerede balanserer på randen av utryddelse. Dette gjelder nok i minst like sterk grad i Afrika som i Norge.

Også fra en vitenskapelig synsvinkel er WWF's restriktive linje i slike saker uheldig. Insektfaunaen i Øst-Afrika er for en stor del lite kjent, og desverre er det små ressurser tilgjengelig for å endre på dette forholdet. En stor del av det man i dag vet om insektene i disse områdene skyldes privatsamlere, som har bragt

materiale med seg ut og etterhvert forært det til museer. Privat-samling i disse områdene bør snarere oppmuntres enn kveles gjennom slike meningsløse restriksjoner som Knut Rom og WWF gjør seg til talsmenn for.

Knut Rom's felttog for skjerpede reaksjoner mot småsamlere av insekter er dessuten egnet til å lede oppmerksomheten bort fra det som virkelig truer mange insekter og andre dyrearter, nemlig de omfattende naturødeleggelsene som foregår i regi av storindustri og nydyrking, vanligvis med regjeringenes positive medvirkning. Det kan være nok å minne om at omfattende utbyggingsprosjekter i dag er i ferd med å ødelegge store områder med tropisk regnskog, trolig på en ugjenopprettelig måte.

Knut Rom,s støtteerklæring til den etiopiske WWF-representanten røper en unyansert holdning til verneproblematikk. En velment, men lite gjennomtenkt verneiver har ført Knut Rom og åpenbart store deler av den organisasjonen han representerer på ville veier.

Karl Erik Zachariassen

RETTELSER TIL NR. 3, 1981:

Teksten til fig. s.13 og s. 15 er byttet om: Fig. s. 13 viser

Prionychus ater, Fig. s. 15 viser *Osmoderma eremita*.

Side 15 og 16 er byttet om.

Rettet på pdf-versjonen

Tekst til bildene i artikkelen "Smygere i Norden":

Side 20: den avbildede arten er *Adopaea flava*.

Side 24: Arten på bildet er *Ochlodes venatus* (engsmyger).

- Vi beklager og lover bedring.

Red.

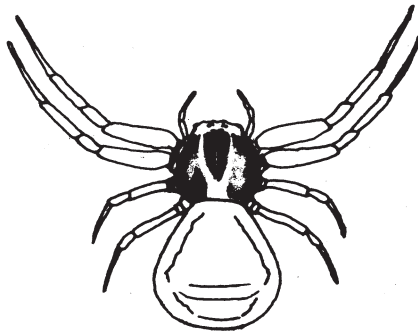
FORSIDEDYRET

AV OVE BERGERSEN

Krabbeedderkoppene (Fam. *Thomisidae*) bærer sitt navn med rette. Dyrenes kroppsform og bevegelsesmåte - den raske sidegangen - la nok beslag på svært lite menneskelig fantasi da gruppen skulle navnedøpes. Det er innlysende at man raskt tenker på krabber straks man ser en krabbeedderkopp bevege seg.

Krabbeedderkoppene spinner ikke fangstnett selv om de har spinnkjertler i bakkroppsdelen. Disse benyttes kun til produksjon av eggkokonger og til dannelselse av ankertråder.

Krabbeedderkoppen finner man særlig sittende på blomster eller blad, med de lange frambeina pekende ut til siden. Der sitter de, uten en bevegelse, ventende på små insekter som skulle være så uheldige å lande i fanget deres. Det stakkars kryp som slår seg ned ved en ventende krabbeedderkopp får en rask død. Med et byks vil den kaste seg over insektet og drepe det øyeblikkelig med sine velutviklede giftkroker. Det heter seg at den kan ta så store insekter som humler.

Krabbeedderkopp i karakteristisk positur med de to par lange frambeina pekende ut til siden

En interessant gruppe blant krabbeedderkoppene er slekten *Misumena*. Representanter for denne slekten kan til en viss grad skifte farve. Dette farveskiftet tar imidlertid flere dager. Disse edderkoppene kan variere i nyanser av grønt, gult og hvitt. De kan i tillegg også ha variable røde flekker eller bånd. Det er imidlertid noe usikkert hvilke faktorer som påvirker fargeskiftet hos disse dyrene. Muligens kan grunnfargen i jaktområdet (ofte en blomst) påvirke dette skiftet. Skjønt det viser seg ofte at edderkoppene ikke virker kamuflert i sitt jaktområde.

Hos slekten *Misumena* er hunnene langt større og mer iøynefallende enn hannene, som vanligvis er mørke og mer uanseelige.

Kommunikasjonen mellom hun og han skjer bl.a. med duftstoffer. Hannen registrerer lukten av silketråden som hunnen produserer, og kan dermed oppspore hunnen. Etter parringen legger hunnen eggene i en skålformet kokong, som den har spunnet på forhånd. Etter egglegging lukkes kokongen, og hunnen står vakt ved eggene til de klekker.

LITTERATUR:

- Dahl, E. og Hanstrøm, B. 1963. Spindlar - i Djurens Värld IV. Dahl, E et. al. (Red.) Rygggradsløsa Djur. Malmö (Förlagshuset Norden AB).
- Nielsen T-R. 1976. Småkryp. Oslo (J.W. Cappelens Forlag A/S).
- Tams-Lyche, H. 1959. Edderkoppdyr, Tusenben og Skolopender. - i Norges Dyreliv IV. Føyn, B., Ruud, G. og Røyse, H. (Red.). Hvirvelløse dyr. 1 - 24. Oslo (J.W. Cappelens Forlag).

HER SKULLE DET STÅTT EN

annone

ALT KOSTER PENGER:

- PAPIR KOSTER - TRYKKING KOSTER - KONTORUTSTYR KOSTER-

REDAKSJONEN I INSEKT-NYTT JOBBER DERIMOT GRATIS.

DERSOM DU ER MED PÅ Å SKAFFE ANNONSØRER FOR Å DEKKE DE FASTE UTGIFTENE TIL INSEKT-NYTT, SKAL VI TA OSS AV RESTEN. — SÅ DERSOM DU LIKER INSEKT-NYTT: HJELP OSS Å SKAFFE ANNONSØRER I 1982.

ANNONSEPRISER: 1/3 SIDE 250 Kr.

1/2 SIDE 350 Kr.

HELSEIDE 600 Kr.

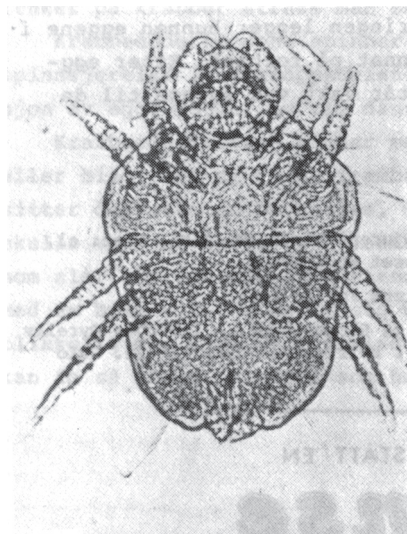
Red.

Cheyletiella parasitivorax (Megnin)

En midd som overføres fra dyr til menneske

Av

TORSTEN BJARKE, LARS HELLGREN OG KERSTIN ORSTADIUS

Cheyletiella parasitivorax,
en hunn, 450 x 200 micron

Første gang *Cheyletiella parasitivorax* ble beskrevet var i 1878 av Megnin. I 1917 rapporterte Lomholt om hudskader hos mennesket forårsaket av *C.p.* Medlemmer av to familier, som hver hadde en katt infisert med *C.p.*, led av en voldsom kløe, hadde papuløs dermatitis (små hevelser i huden) og ble behandlet med farmaka uten suksess. Etter at kattene ble fjernet ble alle personene kvitt plagene. I 1947 kom Lomholt med en ny rapport som fortalte om tre medlemmer av en familie som et helt år var plaget med *C.p.*-dermatitis (hudskader forårsaket av *Cheyletiella parasitivorax*) som stammet fra deres huskatt. En annen familie i København som led av *C.p.* ble rapportert av Olsen og Roth i 1947. Infiseringen kom fra en angorkatt.

I 1957 ble det rapportert om et tilfelle av *C.p.*-dermatitis fra Finland, og i 1960 om et tilfelle fra Sverige. I

Hode av *Cheyletiella parasitivorax*
med de store klolignende munndelene.

Egg av *Cheyletiella parasitivorax*

begge tilfellene kom infeksjonene fra katter. I tilfellet fra Sverige ble midden funnet i et histologisk (vevs-) preparat fra pasientens opphovnede hud.

Mens det så sent som i 1946 ble stadfestet i en rapport at det ikke forelå noe bevis for at *C.p.* angriper sin pattedyrvert, eller at den kan forårsake skader hos mennesket, ble det motsatte bevist av mange forfattere.

OM MIDDEN

Cheyletiella parasitivorax er en liten grå-hvit midd med avrundet oval kroppsform. Den er så vidt synlig med det blotte øyet. Alle stadier i livssyklusen kan finne sted på den samme verten. Eggene er svært små, de ser ut som luseegg men er enda mindre. (120 X 80 micron) og er festet til hårskaftene. Larven har tre par setae (bein), mens nymfen og det voksne dyret har fire. Den voksne hunnen er størst, og måler 450 X 200 micron. De mest slående morfologiske karakterer er de store klolignende munndelene eller palpene, som gjør det lett å bestemme arten.

Infeksjon med *C.p.* ser man først og fremst hos hunder og katter. Katter er vanligvis fri for symptomer, men midden er av og til synlig i kattens pels. Den kan også kjemmes ut av pelsen.

Cheyletiella parasitivorax i det den biter forsøkspersonen.

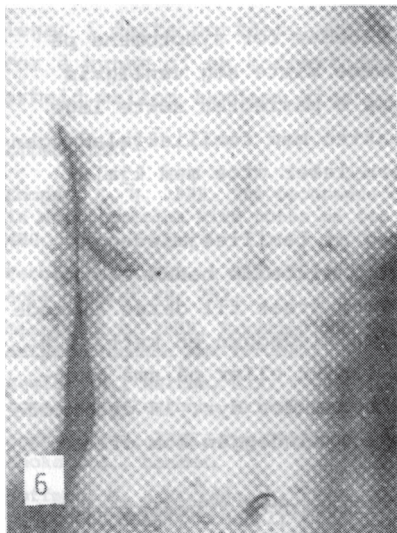
Cheyletiella parasitivorax forårsaket store hevelser i huden hos forsøkspersonen.

Hos hunden kan midten forårsake kløe og dannelse av flass i pelsen. Hos valper forårsaker den ofte intens kløe, og en grå skjellele skorpe kan observeres på huden over hele kroppen, særlig på ryggen. Hos voksne hunder derimot er symptomene minimale eller helt borte.

Parasitologer forteller at kaninpels er det normale vertssted for *C.p.*, og at midden vanligvis ernærer seg av de ørsmå hårsekklevende middene som finnes på disse dyrene. Middene forsvinner vanligvis fra et infisert dyr etter gjentatt behandling med insekticidvaskemidler. I hundekenneler er det vanlig at hunder infiseres på nytt, særlig fordi den voksne *C.p.* sannsynligvis er i stand til å invadere omgivelsene og leve i det fri en stund.

EKSPERIMENTER

For å finne ut om midden *Cheyletiella parasitivorax* kunne forårsake skader på menneskehud ble midden plassert fremme på armen til en av forfatterne av artikkelen. Denne personen hadde tidligere ikke vært utsatt for *C.p.*. Midden beveget seg omkring relativt hurtig et par minutter, stanset så og syntes å bøye framparten mot huden. En rødhet og en lett kløe ble merkbar. Etter 2-3 minutter beveget midden seg rundt igjen, sannsynligvis for å finne et nytt passende område. Det kjentes ingen kløe mens midden vandret omkring. På en time laget midden store, røde

Skader i huden hos en ung pike forårsaket av *C.p.* som var kommet fra en infisert katt.

Hudskader hos en gutt forårsaket av *C.p.* fra en katt.

hevelser på et område på 6 X 4 cm. De røde flekkene, 3-4 mm diameter, forsvant snart. Etter 2 timer var alle tegn til middangrep forsvunnet fra huden.

En måned senere ble den samme forsøkspersonen utsatt for en *C.p.*-midd til. Midden beveget seg omkring en times tid, deretter stoppet den og syntes å bore hodet ned i huden. Den laget en kløende, rød hevelse, 5 mm i diameter, som først forsvant etter 24 timer.

En måned senere ble den samme forsøkspersonen igjen utsatt for en *C.p.*-midd, og denne gangen laget midden 3 hevelser, 5-8 mm i diameter. De forsvant 3-4 dager senere. Det syntes som om forsøkspersonen var blitt følsom overfor midden.

I løpet av eksperimentet hadde vi lagt merke til at midden svært lett falt av huden. Voksne *C.p.*-midd var svært følsomme overfor fall i temperaturen. Ved romtemperatur (22 °C) ble de liggende i en dvale-lignende tilstand, og etter 24 timer var de døde.

DISKUSJON

I en 2-års periode søkte 37 pasienter vårt råd på grunn av *C.p.*-dermatitis. Den typiske situasjon var at mor og datter (eller sønn) søkte lege på grunn av en plagsomt kløende hudlidelse som hadde plaget dem en tid. Våre pasienter kom fra 24 hjem. Oftest hadde pasienten eller familien hatt en valp eller kattunge en en uke, en

måned eller (hos 3 familier) 4 til 6 måneder før symptomene på kløe og hudlidelse meldte seg. Symptomene viste seg vanligvis først på høsten eller vinteren, og bare 3 pasienter søkte lege om våren eller sommeren. Kanskje kontakten med familiekjæledeggen er mer intim innendørs vinterstid. Barn leker ofte med kjæledeggene i senga.

I alle våre tilfeller viste det seg at familiekjæledeggen var infisert med *C.p.*-midd, men bare i 2 tilfelle hadde eierne mistenkt hundene eller kattene for å være årsak til deres kløende hudlidelse. I 15 av 24 hjem var familiekjæledeggen en katt, i 9 hjem en hund. 10 kjæledegger bodde på landet eller på små tettsteder, 2 katter bodde på gård sammen med andre dyr. 14 dyr bodde i hjem i byene Gøteborg og Helsingborg. Kjæledeggen kom oftest fra avlstasjoner på landet.

Utslettet som forårsakes av *C.p.* kalles ofte "Cheyletosis" (noe som for oss synes som et svært passende navn for *C.p.*-hudlidelse hos mennesket) av Hewitt et. al.. Det kan skilles fra skader som forårsakes av *Sarcoptes scabiei* (skabbmidd) ved mangelen på furer i huden, og også ved den forskjellige fordelingen av skadene på kroppen. Hos *C.p.* er skadene lokalisert til innsiden av armene, brystet og maveregionen, mens ved skabbmiddangrep får man hovedsakelig skadene mellom fingrene eller tærne, på håndleddene, i genitalregionen og på seteballene. Ved *C.p.* forekommer skadene i grupper og de store hevelsene er mer homogene. Ved skabb er bildet mye mer sammensatt. Ved loppeangrep opptrer hevelsene ofte i grupper som ved *C.p.*, men disse områdene er generelt mer uregelmessig fordelt omkring på kroppen. Et sentralpunkt kan ses i hevelsene som er forårsaket av lopper, dette kan vi ikke se i de som er laget av *C.p.*.

Etter behandling av det *C.p.*-infiserte dyr med antiparasitisk vaskemiddel ble ofte pasienten fri for symptomer kort tid etterpå. Svært ofte forsvant kløen allerede etter første gangs behandling av dyret.

Enkelte personer synes å være mer mottakelige enn andre overfor middens gift og noen blir sannsynligvis følsomme overfor den. Hos unge piker var betennelsen ofte intens. Det har forekommet skader med et sentralt område med koldbrann.

I mange år har veterinærer fra det sydlige Sverige medgitt at de har observert *C.p.*-infisering hos husdyr. Det er mulig at tilfeller av *C.p.*-hudlidelse hos mennesker er blitt observert av

leger i dette området, men at de ikke er blitt diagnostisert. For å kunne gi en korrekt diagnose er det nødvendig med et samarbeid mellom hundens eier og en erfaren veterinær.

LITTERATUR:

Cooper, K. W. 1946. The occurrence of the mite *Cheyletiella parasitivorax* (Mégnin) in North America with notes on its synonymy and "parasitic" habit. *J. Parasit.* 32: 480.

Fernström, Å.J.B. & Gentele, H. 1960. Dermatitis caused by mites living on cats. *Acta paediat* 49: 752.

Georgi, J.R. 1969. Parasitology for veterinarians. W.B. Saunders Comp., Philadelphia, London and Toronto.

Hewitt, M., Walton, G.S. & Waterhouse, M. 1971. Pet animal infestations and human skin lesions. *Brit. J. Derm.* 85: 215.

Joshua, J.O. 1965. The Clinical Aspect of Some Diseases of Cats. W. Heineman Med. Books Ltd., London.

Koffman, M. & Viridén, P. 1949. Några *Cheyletiella parasitivorax*-fall hos katt og kanin. *Nord. Vet. Med.* 1: 449.

Lomholt, S. 1918. To tilfælde af Dyrefnat hos Mennesket (*Cheyletiella parasitivorax*). *Dansk Dermatolog. Selsk.* 1917, *Hospitaltid.* 61: 1098.

- Ugeskr. Laeg. 1947, 109: 228.

Müller, G.H. & Kirk, R.W. 1969. Small animal dermatology. W.B. Saunders Comp., Philadelphia, London and Toronto.

Nilsson, O. & Orstadius, K. 1970. *Cheyletiella*-invasjon hos hund, katt og människor. *Svensk Vet. tidn.* 22: 239.

Olsen, S.J. & Roth, H. 1947. On the mite *Cheyletiella parasitivorax* occurring on cats, as a facultative parasite of man. *J. Parasit.* 33: 444.

Orstadius, K. 1969. En översikt över hudsjukdomar hos hund. *Nord. Vet. Med.* 21: 465.

Pirilä, V. & Muroma, A. 1957. Dermatitis caused by mites (*Cheyletiella parasitivorax*) living on cats. *Acta Dermatovener (Stockholm)* 37: 376.

Schaffer, M.H., Baker, N.F. & Kennedy, P.C. 1958. Parasitism by *Cheyletiella parasitivorax*. *Cornell Vet.* 47: 440.

Weitkamp, R.A. 1965. *Cheyletiella parasitivorax* parasitism in dogs. *J. Amer. Vet. Med. Ass.* 144: 440.

Yasgur, I. 1968. *Cheyletiella* dermatitis. *Current Vet. Therapy*, Vol. III, pp. 266-267. W.B. Saunders, Philadelphia, London and Toronto.

Denne artikkelen ble først publisert i *Acta Dermatovener* i 1973. (*Acta Dermatovener (Stockholm)* 53: 217-224, 1973)
(From the Practice of Dr. Bjarke, Helsingborg, the Department of Dermatology, Sahlgrenska sjukhuset Gothenburg, and The Animal Hospital, Helsingborg Sweden)

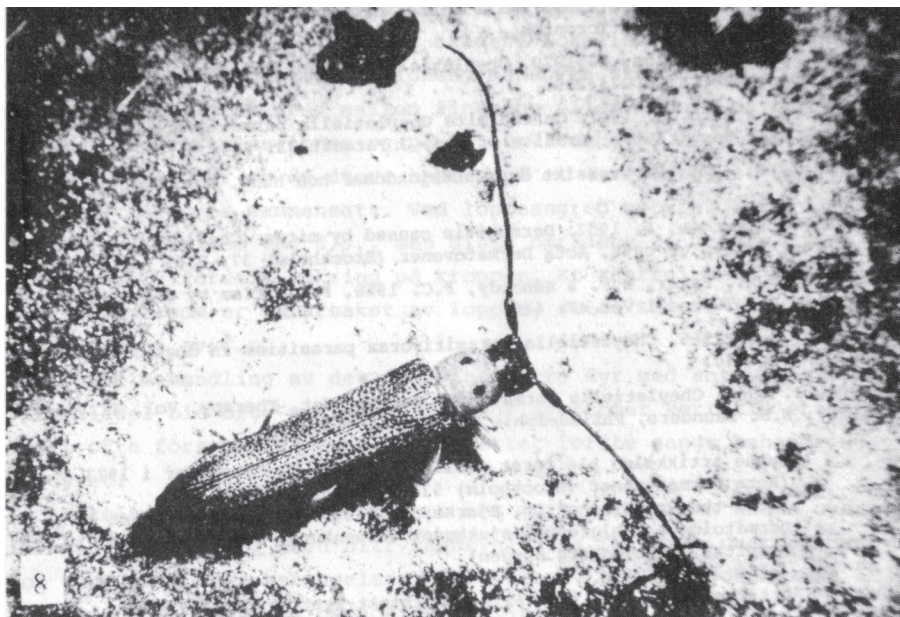
Artikkelen er lagt til rette for Insekt-Nytt av Tor Alvheim.

Forfatteres adresse: Overlege L. Hellgren, Hudavdelingen,
Regionsykehuset i Trondheim.
7000 Trondheim.

Utbredelse av trebukker i Larvikdistriktet.

AV DAG EINAR HALVORSEN (L.I.K.)

Her i distriktet varierer landskapet ganske mye, fra sjøkanten til løv og blandingsskoger og rene barskoger. Blant bartrærne dominerer grana, men det finnes også rene furuskoger. Det som gjør skogen litt spesiell er det store utvalget av løvtrær. Her vokser rogn, or, alm, bjørk, ask, lind, osp, lønn, bøk, eik, hassel, gran, furu og flere andre sammen i en herlig blanding. Mange tjern, vann og villenger bidrar til at insektbiotopene ofte er meget artsrike.

Oberea oculata, en av de vanlige trebukkene i Larvikdistriktet

Foto: Ove Bergersen

I mai måned dominerer tømmermannen (*Acanthocinus aedilis*) på hugget furuved. Et av våre medlemmer har sågar tatt den sjeldne *Acanthocinus griseus* i to eksemplarer henholdsvis i Tvedalen (Brunlanes) og Lauvesetra (Hedrum). Av andre arter som er tidlig framme er den vanlige løvtreløperen (*Rhagium mordax*). I år har jeg vært så heldig å ta *Pyrrhidium sanguineum* på eik og bjørkeved (Kjose - Brunlanes). *Semanotus undatus* er også tatt i år (Kjose). Av de vanlige forsommerdyra må også nevnes *Clytus arietis* (vøsebukk), *Leiopus nebulosus*, *Molorchus minor* (kortvinget granbukk), *Toxotus cursor*, *Pogonocherus hispidulus*, *P. hispidus* og *Stenostola dubia*. Blant de mindre vanlige artene er *Pogonocherus decoratus* og *P. fasciculatus*. Forøvrig finnes regelmessig *Xylotrechus rusticus*, *Acanthoderes clavipes*, *Stenostola ferrea*, *Saperda populnea* (liten ospebukk), *S. scalaris* og *Strangalia melanura*. Den store poppelbukken *Saperda carcharias* er også blitt funnet en del ganger (Pauler - Brunlanes og Lauvesetra - Hedrum).

Trebukken *Leptura rubra*

Foto: Ove Bergersen

Vanlig på blomster av rogn, bjørnebær og skjermplanter her i distriktet er *Strangalia maculata*, *S. nigra* og *S. quadrifasciata*. På samme steder finnes også *Alosterna tabacicolor* og den sjeldnere *Grammoptera ruficornis*. På skjermplanter og granstokker finnes *Leptura sanguinolenta*, *L. rubra* og *L. maculicornis*, mens den sjeldne *Leptura sexguttata* er tatt en gang.

Som ellers i landet er bartreløperen (*Rhagium inquisitor*) meget vanlig i distriktet. *Tragosoma depesarium* må regnes som meget sjelden, og er tatt bare en gang i distriktet. Sjelden er også *Lamia textor* som er tatt i syv eksemplar av en og samme person.

Av andre trebukker som er ganske vanlige i Larvik-distriktet kan jeg nevne; *Spondylus buprestoides* (trebiter), *Asemum striatum* (svart stubbebukk), *Tetropium castaneum* (granbarkbukk), *Gaurotes virginea*, *Judolia seæmaculata*, *Plagionotus arcuatus* (eikebarkbukk) og *Oberea oculata*. To vanligvis sjeldne arter, *Callidium aeneum* og *Phymatodes alni*, var vanlige i 1979. Andre har bare vært funnet enkeltvis eller noen få ganger såsom: *Monochamus sutor*, *Aromia moscata* (moskusbukk), *Tetrops praeusta*, *Hylotrupes bajulus* (husbukk), *Leptura inexpectata* og *Phymatodes testaceus* (løvtrebarkbukk).

Som man ser er trebukkfamilien meget godt representert her i distriktet, med hele 51 arter funnet de 3 - 4 siste årene. Dette må regnes som et meget bra artsantall tatt i betraktning av at funnene er gjort på meget få lokaliteter innen kommunene. Med litt mer finjemming av området, er jeg sikker på at det vil finnes flere arter.

Jeg er svært interessert i svar fra klubber eller enkeltpersoner som kan utveksle erfaringer og synspunkter i forbindelse med dette innlegget. Selv har jeg løpebiller (fam. *Carabidae*) som hovedinteresse.

Skriv til: Dag Einar Halvorsen, Helgesensgt. 7. 3250 LARVIK.

BOAHS **BOAHS** **BOAHS**

Vare avdelinger finnes du på følgende steder

BOAHS HI FI Sandgt. 11	7000 Trondheim	Tlf. 075 28 678
BOAHS MUSIKK Ingherredsv. 58	7022 Trondheim	Tlf. 075 21 516
BOAHS MOSS Kongensgt. 13	1500 Moss	Tlf. 032 51 793
BOAHS FREDRIKSTAD Holmegt. 7-9	1600 Fri stad	Tlf. 032 51 793
BOAHS OSLO Storgt. 37 (Inngang Bernt Ankersgt. 2)	Oslo 1	Tlf. 02 20 73 85

ENTOMOLOGISK NATURVÅRD I SVERIGE

AV BENGT EHNSTRÖM

Vård av den lägre faunan har ofta en låg status i de flesta länder. Inom de snäva ekonomiska ramar som ofta finns tilldelade för naturvården måste en prioritering ske. Ofta vägs allmänna sociala aspekter in i urvalet av satsningar inom naturvården, och den lägre faunan har svårt att hävda sig i dessa resonemang.

De första aktiva insatserna i Sverige gjordes på 1940-talet, då vissa insektarter fredades i vissa delar av Sverige. *Carabus intricatus*, *Cucujus cinnaberinus*, *Cerambyx cerdo*, *Lopinga achine* och *Scolia hirta* är nu fredade i vissa län i Sverige. I urvalet av dessa arter ser man fortfarande vissa sociala aspekter framskymta genom att dessa arter är stora och vackra. Ett seriöst argument man skulle kunna framföra är att djuren kan vara lättsamlade för amatörentomologer och därigenom hotade. Betraktar man detta arturval ser man lätt att förmodligen 100-talet insektsarter är sällsyntare i landet och i större behov av laglig skydd än vad ovan angivna arter är. Fortfarande kommer dock begäran till de naturvårdande organ att exempelvis *Lucanus cervus* och *Parnassius apollo* bör fredas. Redan tidigt på 1900-talet undersöktes insektfaunan i vissa nationalparker såsom Abisko och Hamra. Under 1940-talet genomfördes verkligt seriösa inventeringar över insektsfaunan i skyddsvärda naturmiljöer. Olof Lundblads arbeten över insektsfaunan i Fiby urskog var en av de första inventeringar som genomförts i ett område som ej redan var skyddat.

Under 1950 och -60-talet var fortfarande i de flesta fall inventeringen av den lägre faunan i naturvårdssammanhang föga genomtänkta. Resultatet blev i de flesta fall en lista över de mest frekventa fjärils- och skalbaggsarter som även kunde ha återfunnits i vilken miljö som helst. Under 1970-talet har dock insektsfaunan ofta använts som inventeringsobjekt i samband med både mera över- siktliga och detaljinventeringar av speciella mindre objekt i naturvårdssammanhang. Viktigt att påpeka är att för områdena lämpliga -

indikatorgrupper väljs ut, det vill säga de grupper av djur som bäst kan påvisa hur säreget ett område är, vilket numera ofta beaktas.

I inventeringssammanhang måste även nämnas de mycket långvariga undersökningar som utförts vid Göteborgs Naturhistoriska Museum främst i Syd- och Mellansverige. Här har insamlingar skett på flera tusen lokaler under ca. 50 år. Det insamlade materialet omfattar främst mollusker (bløtdyr) och myriapoder (tusenben och skolopendrer), men den marklevande insektsfaunaen finns även rikt företrädd. Delar av detta stora material databehandlas nu vid Bio-Data-gruppen vid Naturhistoriska Riksmuseet i Stockholm och används i länens naturvårdsplanering.

Vid Skogshögskolan i Stockholm, nuvarande skogsvetenskapliga fakulteten vid Sveriges lantbruksuniversitet, startade 1974 den samarbetsgrupp, som skulle kartlägga skogbrukets inverkan på fauna och flora och även på artnivå faktabearbeta hotade arter. För vertebratfaunan har en slutpublikasjon utkommit (Ahlén, J. 1977. Faunavård)., Undertecknade har under tiden genomfört en utredning och en artfaktasammenställning beträffande de ryggradslösa djuren och en slutpublikasjon förbereds under denna vinter i samarbete med Henrik Waldén, Göteborgs Naturhistoriska Museum. I detta arbete har ca. 230 terrestra evertebrater i skogmark artfaktabearbetas. Cirka 200 arter ingår här.

Under de senare åren har även ett intimt samarbete knutits med såväl Skogsstyrelsen som Statens Naturvårdsverk rörande vård av den lägre faunaen i skogsmark. I Skogsstyrelsens regi har den lägre faunan berörts på kurser i såväl fauna- som floravård, där personal från landets skogsvårdsstyrelser och länsstyrelsernas naturvårdsenheter deltagit. Till faunavårdskurserna har en lärobok iordningställt (Faunavård i skogsbruket, 1979) och i dagsläget har ca. 2000 personer ute i länen deltagit i dessa kurser.

Till Statens Naturvårdsverk har även en referensgrupp knutits, bestående av ca. 10 entomologer från universitet och museer.

I det praktiska naturvårdsarbetet har under senare tid flera fredade områden (naturreservat) tillkommit där de enda eller de huvudsakliga skyddsmotiven varit de entomologiska värdena.

Ej endast i Naturvårdslagen utan även i föreskrifterna till Skogsvårdslårdslagen finns nu detaljerade föreskrifter om hänsyn till fauna och flora i det allmänna skogsbruket. Detta har vid et flertal tillfällen tagits i anspråk rörande den lägre faunan.

Inom ramen för den stora urskogsinventering som genomförts i ett samarbete mellan Skogsstyrelsen och Statens Naturvårdsverk har insektsfaunan redan använts och kommer troligen att framgent användas som urvalskriterium vid prioritering av skyddsvärda skogsbestånd.

Forskningsprojekt rörande näringsekologi för några hotade arter har startats och några andra er planerade.

Genom de nya skogsskyddsbästelserna som har tillkommit under de senaste åren har skogsbrukets inställning till fredning av främst gamla granbestånd blivit negativ. I samband med detta har ett projekt startats för att följa barkborrepopulasjonerna i vissa naturskogs- och kulturskogsbestånd.

Forfatterens adresse: Bengt Ehnström, Institutionen för väkst
og skogsskydd Avdelingen för skogsentomologi. Box 7044, 750 07 UPPSALA.

SOMMERKURS OG EKSURSJON I NORSK ENTOMOLOGISK FORENING

Styret i NEF overveier å arrangere et kombinert kurs og ekskursion i entomologi sommeren 1982. Arrangementet kan legges enten på Sørlandet, på Østlandet eller til fjellet i Trøndelagsområdet, og styret vil gjerne ha oversikt over hvilke ønsker medlemmene har.

Kurset vil bli arrangert delvis som forelesninger om innsamlingsteknikk, preparering, systematikk, biologi og insekters betydning i videste forstand, og delvis som ekskursioner til omegn rundt kursstedet. Vi vil forsøke å få offentlig støtte til arrangementet, men deltagerne må være forberedt på å dekke reise og opphold selv. Innkvarteringen vil bli gjort så rimelig som mulig.

Interesserte bes vennligst fylle ut slippen nedenfor (eller lage en tilsvarende slipp selv) og returnere den til:

NEF, Postboks 70, 1432 Ås-NLH.

Navn:

Adresse:

Jeg kan delta bare dersom kurset holdes på

() Sørlandet () Østlandet () Trøndelag

Sett eventuelt flere kryss.

Entomologiske foreninger og tidsskrifter

AV TROND HOFVANG

SVERIGE

Sveriges Entomologiska Förening består i dag av 5 lokalforeninger og utgir Entomologisk Tidsskrift. De to eldste og mest kjente av lokalforeningene er Entomologiska föreningen i Stockholm og Entomologiska sällskapet i Lund.

Entomologiska föreningen i Stockholm ble stiftet i 1879, og det var denne foreningen som opprinnelig utga Entomologisk Tidsskrift. Dette er det eldste entomologiske tidsskriftet i Norden. Det har kommet ut siden 1879, og 1981 årgangen er altså volum 102. Entomologiska föreningen i Stockholm har også utgitt velkjente serier som Svensk Insektfauna og Svensk Spindelfauna. Ved henvendelse til distributøren Bert Gustafsson, Entomologiska föreningen, Naturhistoriska Riksmuseet, Sektionen för Entomologi, Box 50007, S-104 05 Stockholm, får man tilsendt en oversikt over hva som er til salgs av disse seriene, samt eldre hefter av Entomologisk Tidsskrift.

Entomologiska sällskapet i Lund utga tidligere tidsskriftene Opuscula Entomologica (1936-1969) og Entomologen (1972-1976). Disse tidsskriftene, samt Catalogus Insectorum Sueciae (sjekkliste for svenske insekter), er til salgs hos distributøren Roy Danielsson, Entomologiska sällskapet, Zoologiska institutjonen, Helgonavägen 3, S-223 62 Lund.

Entomologisk Tidsskrift i dag bringer typiske faunistiske artikler om svenske eller nordiske insekter, men også oversiktsartikler og nye forskningsresultater fra alle deler av entomologien. Hovedspråket er svensk. Entomologisk Tidsskrift utkommer med 3 hefter i året (ca. 160 sider). Abonnement sv. kr. 70,- pr. år. Medlemmene av de 5 lokalforeningene får 30% rabatt, men må i til-

legg betale en lokal kontingent som varierer mellom sv. kr. 10,- kr. 15,- pr. år.

DANMARK

Den eldste entomologiske foreningen i Norden, og den 10. i rekken av de ennå eksisterende foreningene, er Entomologisk Forening i København, som ble stiftet i 1868. Tidsskriftet som de utgir, Entomologiske Meddelelser, utkom første gang i 1887. Hovedvekten legges her på artikler som gir økt kjennskap til dansk insekt-fauna (faunistikk i videste forstand), men også artikler om nordiske og arktiske insekter, om livssyklus, økologi og zoogeografi tas inn. De fleste artiklene er på dansk. Det kommer 3 hefter pr. år (ca. 150 sider). Medlemmer av Entomologisk Forening i København får tidsskriftet gratis tilsendt. Medlemskontingenten er d. kr. 85,- pr. år (1981). Adressen er: Entomologisk Forening, c/o Zoologisk Museum, Universitetsparken 15, DK-2100 København Ø.

FINLAND

Notulae Entomologicae er et tidsskrift som utgis av Entomologiska Föreningen i Helsingfors, Suomen Hyönteistieteellinen Seura (Entomologiska Föreningen i Finland) og Suomen Perhostutkijain Seura (Lepidopterologiska Sällskapet i Finland). Det utkommer med 4 hefter i året, og abonnementsprisen er f. mk. 50,- pr. år. Artiklene er på finsk, svensk og engelsk. Mange av artiklene er faunistiske, og i de siste årene har det kommet mange artikler om utbredelsen av insektgrupper i Finland, gjengitt på UTM-rutekart. Som eksempler kan nevnes humler (1981), øyestikkere (1980), rettvinger, kakkerlakker og saksedyr (1979) og stikkemygg (1979). Disse artiklene er av stor interesse for samlere som arbeider med arter med nordlig og østlig utbredelse i Norge. Det har også blitt publisert rene sjekklister over finske arter, f. eks. Diptera (1980).

UTENOM NORDEN

De fleste vest-europeiske land og USA, Canada og Japan har egne entomologiske foreninger. Den eldste er Societé Entomologique de France som ble stiftet i 1832 og feirer 150 års jubileum neste år. I 1833 ble Royal Entomological Society of London stiftet. I Canada og i USA ble de tilsvarende foreningene stiftet i henholds-

vis 1863 og 1906.

Spesielt i de europeiske foreningene og i Japan er mange av medlemmene amatører, dvs. insektsamlere på fritid, i motsetning til fagentomologen som har entomologi som yrke. I Société Entomologique de France er nærmere halvparten av medlemmene amatører. I Royal Entomological Society of London er ca. 16% amatører, mens det tilsvarende tallet for Entomological Society of America er bare 1%. I Norsk Entomologisk Forening var i 1980 ca. 40% av medlemmene amatører.

Som eksempler på tidsskrifter som de store entomologiske foreningene utgir, kan nevnes publikasjonene til Royal Entomological Society of London og Entomological Society of America. Den førstnevnte foreningen har et medlemsblad, Antenna, som bringer nyheter, kommentarer, bokanmeldelser, nye arter etc. (The British Insect Fauna), kommende møter og begivenheter, osv. Fagtidsskriftene er inndelt i 3 separate serier, Ecological Entomology, Physiological entomology og Systematic Entomology. Ellers utgis den viktige serien Handbooks for the identification of British Insects. Entomological Society of America utgir medlemsheftene ESA Newsletter og Bulletin of the Entomological Society of America, og fagtidsskriftene Annals of the Entomological Society of America, Environmental Entomology og Journal of Economic Entomology.

LITTERATUR OM ENTOMOLOGI I STORT UTVALG,
NORSK, SKANDINAVISK OG ENGELSK.

UTENLANDSKE BØKER BESTILLES UTEN TILLEGG
I PRISEN

F. BRUNS BOKHANDEL A/S

«BRUNHJ RNET»

TLF.:(075)47022

7000 TRONDHEIM

REFERAT FRA ÅRSMØTE I NEF SUNDVOLDEN HOTEL 4, NOVEMBER 1981.

1. Årsmeldingen ble godkjent.
2. Regnskap. Regnskapet forelå ikke i revidert tilstand til årsmøtet p.g.a. sykdom. Det reviderte regnskapet vil bli fremlagt på ekstraordinært årsmøte på julemøtet Ås 3. desember 1981.
3. Valg. Sigmund Hågvar (nestformann), Lise Hofsvang (kasserer) og Tore R. Nielsen (styremedlem) ble enstemmig gjenvalgt til styret. Arne Nilssen og John O. Solem ble enstemmig gjenvalgt som medlemmer av redaksjonskomiteen i Fauna norv. Ser. B. Det var 25 medlemmer til stede på årsmøtet. 12 medlemmer hadde sendt inn stemmeseddel på forhånd.
4. Årsmøtet anbefaler at det reviderte/ajourførte Strand-systemet som Karen Anna Økland presenterte på entomologmøtet 3. november 1981, vil bli publisert. Det ble videre foretatt rådgivende avstemninger om utformingen av nye koder.
5. Eventuelt. Kontingenten for 1982 vil bli på kr. 60, som for 1981. Styret i NEF vil arbeide videre med saken vern av evertebrater. Sigmund Hågvar er medlem i en nordisk komite som skal avgi innstilling om disse spørsmålene på det neste nordiske entomologmøtet i Helsingfors i juli 1982.
Det har kommet kritikk fra flere hold vedrørende arrangementet av de norske entomologmøtene (sted: for dyrt, tidspunkt: helst weekend). Det neste møtet vil bli holdt om ca. 2 år. Kongsvoll (lørdag-søndag) ble antydnet som et aktuelt sted.

Trond Hofsvang (sekretær)

Michael Chinery

INSEKT LEKSIKON

Hendig og instruktiv felthåndbok gir deg omfattende kunnskaper om insekter i skog og mark. Avsnitt om insektenes biologi, slektskap og levevis. Greie bestemmelsestabeller. Råd om innsamling og preparering av insekter. Ca. 800 fargebilder og 200 tegninger i svart/hvitt understøtter teksten. Den norske utgave redigert av professor, dr. philos Rolf Vik, Zoologisk museum, Oslo. Solid innb. kr. 165,-
Til salgs hos alle bokhandlere.

Tiden
NORSK
FORLAG

ÅRSMELDING FOR NEF 1.1, - 25.10, 1981

I PERIODEN HAR FORENINGEN HATT FØLGENDE PERSONER I OMBUD:

Styret: Formann: Førsteamanuensis Karl Erik Zachariassen, Trondheim
Nestformann: Forsker Sigmund Hågvar, Ås
Sekretær: Amanuensis Trond Hofsvang, Ås
Kasserer: Amanuensis Lise Hofsvang, Oslo
Styremedlemmer: Vit.ass. Trond Andersen, Bergen
Fagassistent Torstein Kvamme, Ås
Lektor Tore R. Nielsen, Sandnes

Redaksjonen av Fauna Norvegica Ser. B (Norwegian Journal of Entomology)

Redaktør: Professor Ole A. Sæther, Bergen
Medlemmer av redaksjonskomiteen: Førstekonservator Albert Lillehammer, Oslo
Førstekonservator John O. Solem, Trondheim
Konservator Arne Nilssen, Tromsø

Redaktør av Insecta Norvegiae:

Førstekonservator John O. Solem, Trondheim

Norsk medlem av redaksjonskomiteen i Entomologica Scandinavica:

Dosent Lauritz Sømme, Oslo

Distributør: Adm. dir. Jac. Fjeldalen, Ås
Revisor: Fung. statsentomolog Trygve Rygg, Ås
Valgkomite: Førsteamanuensis Johan Andersen, Tromsø
Førsteamanuensis Erling Hauge, Bergen
Insektnavnskomite: Amanuensis Trond Hofsvang, Ås
Førstekonservator Albert Lillehammer, Oslo
Konsulent Reidar Mehl, Oslo
Professor Ragnhild Sundbv. Ås

Redaksjonen av Insekt-Nytt.

Redaktør: Cand. mag. Tor Alvheim, Trondheim
Sekretær: Fotograf Jørn Nikolaysen, Trondheim
Redaksjonsmedlemmer: Stud. real Ove Bergersen, Trondheim
Cand. mag. Trond Nordtug, Trondheim

MEDLEMSTALL PR. 25.10. 1981:

268 norske og 30 utenlandske = 298

MØTER ARRANGERT AV HOVEDFORENINGEN:

12 februar: Albert Lillehammer: Forsknings og arbeidsoppgaver ved Entomologisk Avdeling, Zoologisk Museum, Oslo
Årsmøte. Tilstede: 25

STYREMØTER:

Det har vært holdt ett styremøte.

FAUNA NORVEGICA SER. B (NORWEGIAN JOURNAL OF ENTOMOLOGY):

Vol. 28 no. 1 sendt ut i april, og Vol. 28 no. 2 sendt ut i oktober. Det ble betalt kr. 25,- pr. medlem til Norsk Zoologisk Tidsskriftsentral (NZT) for tidsskriftet. Styret i NEF har besørget pakking og forsendelse for å spare NZT for unødige utgifter.

INSEKT-NYTT

Årgang 6 nr. 1 utkom i juni og nr. 2 i august. Styret har bevilget kr 6700,- til kjøp av en skrivemaskin til redaksjonen og kr. 800,- til forskjellig redaksjonelt utstyr. Redaksjonen har hatt lokale på Zoologisk Institutt, Trondheim. Det er bevilget kr. 1600,- pr. hefte.

LOKALE GRUPPER

Styret har vedtatt å gi hver lokalavdeling et komplett sett av de årganger av Norsk Entomologisk Tidsskrift som has på lager.

ØVRIGE AKTIVITETER

Foreningens binokularlupe har i 1981 vært utlånt til 2 medlemmer.

Styret ved Tore Nielsen har engasjert seg i arbeidet for fredning av Grønnåsen ved Gargia fjellstue i Finnmark.

Styret har mottatt en henvendelse fra redaksjonen i Fauna angående behovet for en revisjon av Andreas Strands system for geografisk inndeling av Norge til faunistiske oppgaver. Styret har kontaktet de norske zoologiske museer og bedt dem vurdere saken.

Det er utarbeidet en revidert utgave av listen over norske insektnavn, som er sendt Fauna for trykking.

Styret ved formannen har støttet en PR-kampanje for Entomologica Scandinavica i Norge. Styret har også laget adresselapper over NEF's medlemmer som er sendt redaksjonen til bruk i PR-kampanjen.

Styret har arbeidet for å skaffe mer permanente lokaler for redaksjonen i Insekt-Nytt.

VURDERING AV FORENINGENS TILSTAND

Styret mener foreningens tilstand er god. Insekt-Nytt er ytterligere opptrappet, såvel layout-messig som innholdsmessig, og finansieringen synes å være sikret gjennom annonser. Satsingen på fargeomslag synes således å ha vært en suksess. Lokalavdelingene synes å ha jevnt bra virksomhet, men ingen nye er kommet til siden siste årsmøte. Takket være salg er økonomien tiffredstillende, men ytterligere opptrapping av aktiviteten forutsetter økte inntekter.

Til tross for at det i alt er 36 nyinnmeldte medlemmer, er veksten i medlems-tallet i underkant av det vi kunne håpe. På den annen side utgjør "gjennom-trekken" bare omtrent 5 prosent av medlemstallet, noe som ikke virker påfallende høyt. Det er således medlemstilgangen som må økes.

Karl Erik Zachariassen (formann) Trond Hofsvang (sekretær)

ÅRSRAPPORTER FRA LOKALAVDELINGENE AV NEF 1981.

Larvik Insekt Klubb.

11 møter, 6 medlemmer. Kontaktmann: Bjørnar Borgersen.

NEF avd. Drammen.

Ekskursjon til Drammensmarka i juni. Høstsemetret: 3 møter. Utstilling i lokalene til Drammens Tidende 15. september til 7. november, ca. 3500 eksemplarer med hovedvekt på norske insekter.
Styre: Lars Ove Hansen, Yngvar Berg og Devegg Ruud.

Jæren Entomologklubb:

Vårsemetret: 2 møter og en ekskursjon til Bråstein. Høstsemetret: 3 møter og en ekskursjon til arboretet ved Sviland. 21 medlemmer. Styre: Tore R. Nielsen (formann), Tor B. Lund (nestformann), Knut Rognes (sekretær) og Per Anders Hoel (kasserer).

NEF avd. Oslo.

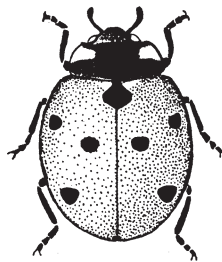
Vårsemetret: 3 møter og en ekskursjon til Gressholmen i indre Oslofjord. Ekskursjonen resulterte i en ny billeart for Norge. Høstsemetret: 3 møter 10 - 20 deltagere pr. møte. 46 medlemmer.

Entomologisk Klubb i Bergen.

Vårsemetret: 2 møter. Høstsemetret: 1 møte. Hjelp med veiledning og utstyr (nåler etc.) til skoleelever. Formann Lita Greve Jensen.

NEF Trøndelagsgruppa.

Vårsemetret: 4 møter. Ekskursjoner til Ørlandet og Lierne, samt 4 små turer i området rundt Trondheim. Høstsemetret: 5 møter. 10 - 20 personer på hvert møte. 35 medlemmer. Styret har bestått av: Per Sveum (formann), Jarle Steinkjer (kasserer), Jan Gulbrandsen (materialforvalter) og Trond Nordtug (sekretær).

REGNSKAP FOR 1981

Postgirokonto 5 44 09 20 pr. 31/12-80	kr. 10917,24
Bergen Bank 3 mnd. pr 31/12-80	kr.. 4553,82

INNTEKTER

Kontingent	kr. 16110,00
Salg av særtrykk og karter	kr. 1513,00
Salg av collembol-tabell	kr. 2100,00
Innbetalt møteavgift Sundvolden	kr. 375,00
Underskudd	<u>kr. 1886,34</u>
	<u>kr. 21984,34</u>

UTGIFTER

Porto	kr. 1688,94
"Insekt-Nytt"	kr. 11773,50
Fauna norv. Ser. B	kr. 7267,00
Rekvisita	kr. 1224,90
Diverse	<u>kr. 30,00</u>
	<u>kr. 21984,34</u>

STATUS PR, 23/10-81,

Aktiva:		Passiva	
Postgiro	kr. 2102,00	Kapitalkonto	kr. 13584,72
Bergen Bank	kr. 4553,82		
Inventar,			
skrivemaskin	<u>kr. 6928,90</u>		
	<u>kr. 13584,72</u>		<u>kr. 13584,72</u>

Oslo den 27/10-81. Revidert, As den 16/11-81

Lise Hofsvang

Lise Hofsvang
(kasserer)

Trygve Rygg

Trygve Rygg
(revisor)

GODE INSEKTLOKALITETER

Vi starter her en serie der leserne kan få presentere sine beste insektlokaliteter. Har du et eller flere steder som du synes fortjener oppmerksomhet, kan du sende inn et bidrag. Vi håper etter hvert å presentere et utvalg av gode insektlokaliteter fra hele landet. Først ute er Lita Greve Jensen med en beskrivelse av 10 steder på Vestlandet.

Red.

Lærdal og Simadalen

AV LITA GREVE JENSEN

Av og til kommer en til steder hvor det er ekstra spennende å samle insekter. Utbyttet er rikt, artene mange, og kanskje er det sjeldne "godbiter" innimellom. Hvorfor ikke gåle slik viten med andre samlere? Kanskje passer ikke alle dine lokaliteter så godt for andre, men tanken var å presentere noen spesielle steder i Insekt-Nytt, steder som kan være lette å nå for eksempel under en biltur gjennom vedkommende landsdel.

I denne notisen tar jeg med to steder på Vestlandet. Det første stedet er Lærdal i indre Sogn, det andre er Simadalen i indre Hardanger. Både indre Sogn og indre Hardanger er fra tidligere kjent for artsinnslag som krever varmere og tørrere klima enn det vi finner lenger ute, men noen gamle lokaliteter er ødelagte og andre lokaliteter er ikke så lett tilgjengelige.

Tidligere gikk veien fra Valdres gjennom Lærdalsøyri som nå ligger skjult fra hovedveien. Hovedveien fører nå rett videre til en meget naken fergekai hvor innsamlingsmulighetene er lik null.

Kjør heller inn i bebyggelsen etter samme rute som bussene og finn frem til buss-stoppen. Her er det heller ikke problemer med parkeringsplass. Nå ser en deler av "øyri" som er en flat elveslette. Over denne store flate sletten går det flere gangveier. Sletten er

ellers avbrutt av store dammer og avløp fra elven. Botanikken er frodig med gras og urter.

Spennende arter herfra er blant andre dagsommerfuglen *Aphantopus hyperantus* som er sjelden på Vestlandet, og gulløyet *Chrysopa phyllochroma* som hører til blant våre lite vanlige nettvingearter. Flere steder på elvesletten er det forresten nå bygget større industribygg, så det er mulig at denne lokaliteten blir mer bebygget med årene.

Lokaliteten i Simadalen når man ved å følge en sidevei fra Eidfjord. Der fjordarmen slutter, fortsetter veien innover i dalen, men en bør ikke følge denne. Best er det å samle i og rundt ore-skogen ved tunnelinnslaget for Eidfjordverkene, eller å kjøre et lite stykke opp veien mot Kjeåsen. Forbi den første tunnelen og et lite stykke oppover, kommer man til fin edelløvskog med almog lind. Dessuten er området lite berørt av de store utbyggingene i dalbunnen. Blant spennende arter jeg fant i år var gressfluen *Opomyza punctata*

Besøk til denne lokaliteten kan kombineres med gratis omvisning i det kjempemessige kraftanlegget som skjuler seg i fjellet. Sånt kan være kjekt å vite dersom ens følge på turen blir lei av å vente på en ivrig insektsamler!

Forfatterens adresse er: Konservator Lita Grevå Jensen, Zoologisk Museum,
Muséiplass 3, 5014 Bergen/Univ.

BILLIGE INSEKTKASSER I PLAST

Vanlige insektkasser av tre, og med glass i lokket, er dyre. Dessuten er de for tiden vanskelige å få tak i. Det viser seg imidlertid at man kan få kjøpt relativt billige esker i klar plast, som kan gjøre god nytte som insektkasser. Det eneste man må gjøre er å legge en isoporplate i bunnen. Eskene er bare litt høyere enn insektnålene, slik at nålene ikke kan løsne under transport.

Plasteskene fåes fra JiHå Plastemballasje a/s, Snauskaret 15, Hauketo, Oslo 12. (Telefon 284009 eller 294296). - Se forøvrig annonse i dette nummer av Insekt-Nytt.

De oppgitte prisene er eksklusiv moms. Medregnet i prisen er lokk til eskene. Dette lokket er kanskje ikke helt tett, men de som har prøvet eskene har ikke vært plaget av dyr som har kommet inn og ødelagt insektene. Bare man er nøye nok med å sette lokket ordentlig på, er eskene antagelig tette nok.

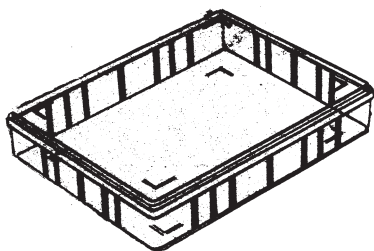
Dessverre må eskene bestilles i hele partier, som nevnt i annonsen. Lokalavdelinger eller andre som slår seg sammen kan jo bestille direkte fra firmaet. (bestiller man for under 400 kr., må man betale et fakturagebyr på 25 kr.) Andre som er interessert i et mindre antall esker anmodes om å skrive eller ringe til undertegnede, så kan jeg kjøpe inn i større partier og sende hver enkelt. (Jeg bor nemlig like ved dette firmaet.)

Sigmund Hågvar
Solveien 121 E, Oslo 11.
Tlf.: arbeid: 941060 - linje 284
hjemme: 287249

P.s.: Ikke send penger før dere får regning.

STØTT VARE ANNONSØRER - DE STØTTER OSS

INSEKTKASSER I PLAST

VI LEVERER ESKER I KLAR PLAST, SOM EGNER SEG GODT TIL OPPBEVARING AV INSEKTER, ESKENE ER PRAKTISKE OG BILLIGE, BRUKES ALLEREDE TIL DETTE FORMÅL VED MUSEER OSV.

DE MEST AKTUELLE STØRRELSER:

	<u>PRIS MED LOKK PR. STK.:</u>
22,4 X 17,5 X 4,1 CM	KR. 8,70 VED KJØP AV 48 STK. KR. 9,95 VED KJØP AV 24 STK.
17,5 X 11,2 X 4,1 CM	KR. 5,35 VED KJØP AV 96 STK. KR. 6,10 VED KJØP AV 24 STK.

SE NÆRMERE OMTALE AV KASSENE I DETTE NUMMER AV INSEKT-NYTT. (BLANDT ANNET OM BESTILLING AV MINDRE PARTIER.)

JiHå Plast-emballasje ^a

TELEFON: 284009 - 294296

ADRESSE: Snauskaret 15

Postboks 23, Hauketo - OSLO 12

obs obs obs obs obs FOTOKONKURRANSE

Vi finner det riktig på nytt å utlyse fotokonkurransen som ble presentert i forrige nummer av Insekt-Nytt. Det viste seg nemlig at innleveringsfristen for bilder ble svært kort, og sannsynligvis derfor ble også deltagelsen svært lav.

Utlysningen blir derfor gjentatt her i korte trekk. Temaet for konkurransen er insekter. Du kan delta med fargebilder, lysbilder eller svart-hvitt bilder. Juryen vil vurdere høyt bilder som viser dyrene i aktivitet. De beste bildene vil bli presentert i bladet, eventuelt sammen med artikler.

Når du sender bilder gjør du på følgende måte: Bruk bare glassløse rammer eller ta bildet ut av rammen. Legg det ned i en liten plastlomme (passepartout), og stiv godt av med papp rundt. Merk hvert enkelt bilde med tydelig navn og adresse, og send bildene rekommandert til Insekt-Nytt.

VI LOVER FINE PREMIER.

FRIST FOR INNLEVERING AV BILDER: 1/3 - 1981.

LESERNES MARKED

KJØP · SALG · BYTTING

GRESSHOPPESANGER PÅ BÅND.

Er noen interessert i gresshoppesanger? I tilfellet kan dere henvende dere til Lars Wallin, Zoologiska Museet, Uppsala Universitet, Boks 561, 751 22 UPPSALA, og spørre etter "Svenska Gråhoppors och Vårbitares sånglåten". Dere vil da få tilsendt en kassett med 25 gresshoppesanger (15 norske) med et hefte hvor det står litt om de forskjellige artene.

REDAKSJONEN SELGER FØLGENDE:

Fauna Ent. Scand. 5:1, K. A. Spencer: *Agromyzidae* (Diptera)
Fauna Ent. Scand. 5:2, K. A. Spencer: *Agromyzidae* (Diptera)
Fauna Ent. Scand. 7:1, F. Ossianilsson: *Auchenorrynca* (Homoptera)
Fauna Ent. Scand. 8 , C. A. Collingwood: *Formicidae* (Hymenoptera)
Bøkene Selges for kr. 60.- pr. stk.

Norwegian Journal of Entomology: Volume 22. No. 2, 1975
Volume 25. No. 1, 1978
Volume 25. No. 2, 1978

Norwegian Journal of Entomology, selges for kr. 6.- pr. stk.

Atalanta Norvegica: Norsk Lepidopterologisk Selskaps tidsskrift.

Bind 1, september 1969. Hefte 3.

Bind 2, desember 1973. Hefte 2.

Bind 2, september 1974. Hefte 3.

Bind 2, september 1975. Hefte 4.

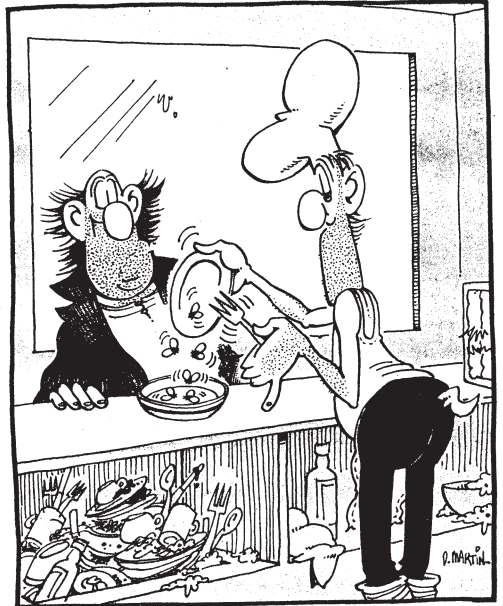
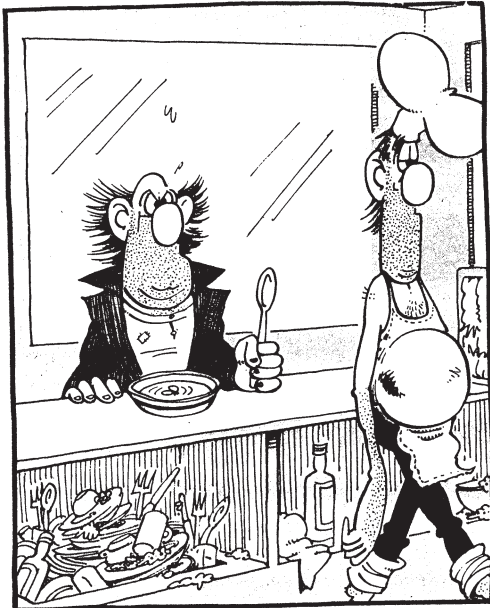
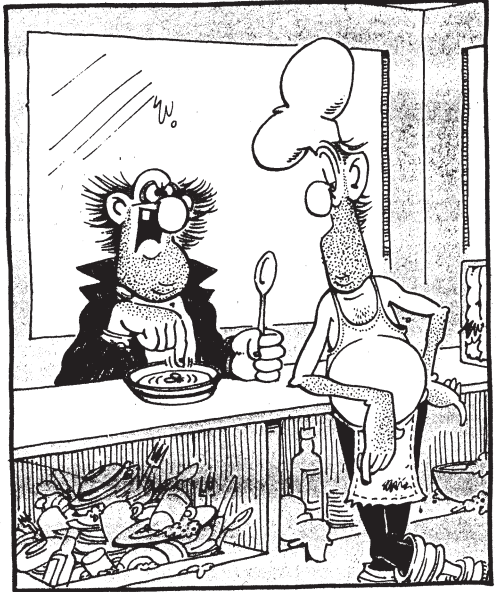
Bind 3, mai 1977. Hefte 1.

Bind 3, desember 1977. Hefte 2.

Bind 3, november 1978. Hefte 3.

Atalanta Norvegica, selges for kr. 5.- pr. stk.

EN ETTERMIDDAG I ŠTAMKNEIPA

OBS! KONKURRANSE:

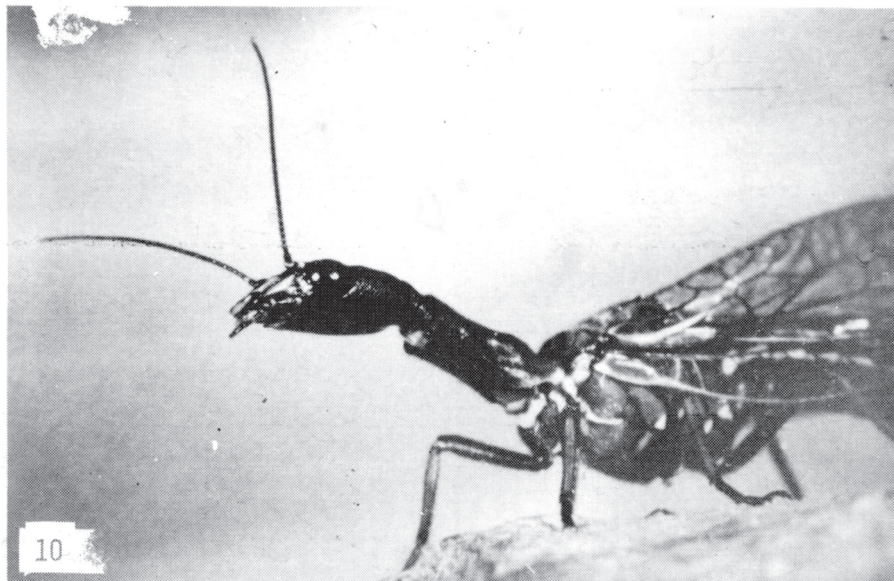

Foto: Tor Alvheim

Forrige nummers konkurranse var kanskje noe i vanskeligste laget? I alle fall kom det bare ett svar inn til redaksjonen. Dette svaret var til gjengjeld riktig. Konkurransedyret var hoppeedderkoppen *Salticus scenicus* (Clerk). Vi gratulerer Erling Hauge og oversender bokpremie.

Forhåpentlig vil ikke konkurransedyret denne gangen fortone seg så vanskelig. Ta en god kikk på denne raringen, kast deg over vår utfordring, foreta en så finpusset bestemmelse som du kan og send ditt beste forslag til Insekt-Nytt innen 1/3 - 1982.

STØTT VÅRE ANNONSØRER, DE STØTTER OSS.

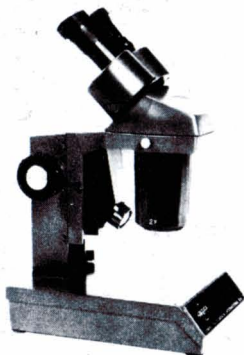
BLI MEDLEM AV NEF ... ABBONER PÅ INSEKT-NYTT

DERSOM DU BLIR MEDLEM AV NEF FÅR DU INSEKT-NYTT OG FAGTIDSSKRIFTET FAUNA NORVEGICA SER, B FIRE GANGER I ÅRET, I TILLEGG FÅR DU INSECTA NORVEGIAE (ATLAS OF THE COLEOPTERA OF NORWAY), SOM KOMMER UT UREGELMESSIG.

MEDLEMSSKAP I NEF KOSTER KR. 60.-
ABBONEMENT PÅ INSEKT-NYTT KOSTER KR. 35.-

MEDLEMSKONTINGENTEN BETALES TIL:
NEF, POSTBOKS 70, 1432 ÅS-NLH, POSTGIRONR. 5 44 09 20

ABBONEMENT PÅ INSEKT-NYTT BETALES TIL:
INSEKT-NYTT, POSTBOKS 1701 ROSENBORG, 7001 TRONDHEIM,
POSTGIRONR. 5 91 60 77

STEREOMIKROSKOP

SWIFT M88BH

20 X OG 40 X FORSTØRRELSE

PAFALLENDE OG GJENNOMFALLENDE LYS

A/S CHRISTIAN FALCHENBERG

Sandgaten 2, Postboks 82, 7001 Trondheim, Tlf. (075) 20 665

GRUNNLAGT 1910